

Š U B H E
U POGLEDU PROPISA O DEMOKRATIJI U ISLĀMU

ŠUBHE
U POGLEDU PROPISA
O DEMOKRATIJI
U ISLĀMU

grupa autora

Plav, Sandžak
džumādel-uhṛā 1427. hidžretske
jul 2006. godine

Š U B H E

U POGLEDU PROPISA O DEMOKRATIJI U ISLĀMU

Izdavač:

"K e l i m e t u l - H a q q"

Plav, Sandžak

www.kelimetul-haqq.com

www.kelimetul-haqq.org

kelimetul_haqq@hotmail.com

Prevod:

Ebū Ahmed

Unos i prelom teksta:

Ebū Ahmed

Dizajn korice:

Ebū Merjem

Štampa:

"K e l i m e t u l - H a q q"

VAŽNA NAPOMENA !

Svako kopiranje i umnožavanje ove knjige
ili bilo kojeg njenog dijela
bez odobrenja izdavača je veoma
pohvaljeno i preporučljivo

**Rekao je Allāhov Poslanik
Muhammed, sallallāhu 'alejhi we sellem:**

"Najvrijedniji džihād je reći **riječ istine** pred nepravедnim vladarem."¹

"Prvak šehīdā je Hamza, a potom čovjek koji dođe nepravедnom vladaru, kaže mu **istinu** u lice, pa ga vladar ubije."²

"Neka nikoga od vas ne spriječi strah od ljudi da kaže istinu kada je vidi ili bude njen svjedok jer mu **riječ istine** neće približiti čas smrti niti mu umanjiti nafaku."³

---

¹ hadīth bilježe Ebū Dāwūd, et-Tirmidhī i Ibn Mādže u svojim "Sunenima" od Ebū Se'ida el-Hudrija i Ebū Umāme el-Bahilija

² hadīth bilježi Hākim od Džābir ibn 'Abdullāha

³ hadīth bilježi imām Ahmed u svome "Musnedu" od Ebū Se'ida el-Hudrija

Š U B H E
U POGLEDU PROPISA O DEMOKRATIJI U ISLĀMU

Š U B H E

U POGLEDU PROPISA O DEMOKRATIJI U ISLĀMU

SADRŽAJ:

Predgovor izdavača	7
UVOD	10
Kratko objašnjenje demokratije i njenog nerazdvojnog kufra i očiglednog širka	11
Izborni proces i njegovo djelovanje na glasače	16
POBIJANJE ŠUBHI VEZANIH ZA UČEŠĆE NA DEMOKRATSKIM IZBORIMA	20
Prva šubha: Učešće poslanika Jūsufa kao ministra u vladi kralja Egipta.....	21
Druga šubha: Pravilo: " <i>Bira se manja od dvoje štete (zla)</i> ".....	26
Treća šubha: Pravilo: " <i>Korist je veća nego šteta</i> ".....	28
Četvrta šubha: Pravilo: " <i>Djela se cijene prema nijjetima</i> ".....	31
Peta šubha: Pravilo: " <i>Naređivanje dobra i odvracanje od zla</i> ".....	34

Š U B H E

U POGLEDU PROPISA O DEMOKRATIJI U ISLĀMU

Šesta šubha:	
Pravilo: ' <i>Nužda dozvoljava zabranjeno</i> '	39
Sedma šubha:	
Pravilo: ' <i>Kufr je opravdan zbog prisile</i> '	43
Zaključak	45
Dosadašnja izdanja "KELIMETUL-HAQQ"	46

PREDGOVOR IZDAVAČA

Sva hvala pripada Allāhu i neka su salawāt i selām na Allāhovog Poslanika Muhammeda, njegovu porodicu, čestite ashābe i sve one koji ih slijede u dobru sve do Sudnjeg Dana.

A potom:

Omladina bosanskog govornog područja je u posljednje vrijeme zapljusnuta talasima *šubhī* (sumnji i zabluda) kojima se želi *ohalāliti* (dozvoliti) učešće na parlamentarnim, opštinskim, predsjedničkim, regionalnim... demokratskim izborima.

Najčudnije je to što *sahwu* (pokret muslimanskog buđenja) na ovim prostorima ovi talasi ne zapljuskuju od sāmih demokratā, već od pojedinih studenata islamskih nauka, onih koji bi ljude trebali vratiti stazi Allāhovog Poslanika, *sallallāhu 'alejhi we sellem*, od onih koji bi omladinu trebali podučavati vrijednostima Allāhovog *tewhīda* i odgajati ih na vrijednostima Allāhovog zakona - *šerī'ata*, na odricanju od *mušrikā* i borbi protiv *širka*.

Znajući za ovaj spomenuti talas zabluda i znajući za "argumente" i "opravdanja" koje ti pojedinci koriste u svom opasnom poduhvatu - smatrali smo veoma potrebnim da prevedemo ovo malo, ali vrijedno djelo.

Š U B H E

U POGLEDU PROPISA O DEMOKRATIJI U ISLĀMU

Molimo Allāha da obilato nagradi svakoga ko svojim trudom, vremenom i imetkom doprinese da se ova i slične knjige distribuiraju i dijele među muslimanima.

Molimo Uzvišenog Allāha da učini naša djela ispravnim, da ih učini samo radi Njegovog Lica iskrenim i da ne dozvoli da ni za koga u njima bude udjela, mimo Njega Uzvišenog.

Na kraju, molimo Allāha da primi naša dobra djela i da nas učini borcima za Njegov tewhīd, sve dok Ga ne sretnemo, a On bude zadovoljan nama.

"KELIMETUL-HAQQ"

Š U B H E
U POGLEDU PROPISA O DEMOKRATIJI U ISLĀMU

**ŠUBHE U POGLEDU
PROPISA DEMOKRATIJE U ISLĀMU**

Allāh Uzvišeni je rekao:

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ
هُمُ أُولُو الْأَلْبَابِ

"Oni koji Qur'ān slušaju i slijede ono najljepše u njemu; njima je Allāh na Pravi put ukazao i oni su razumni." ⁴

---

⁴ sūra ez-Zumer, 18. ājet

UVOD

Zaista sva hvala pripada Allāhu i neka su mir i Allāhovi blagoslovi na našeg poslanika Muhammeda, na njegovu porodicu i njegove *ashābe* sve do Sudnjeg Dana.

A potom:

Nedavno je na internetu izbila debata u pogledu dozvoljenosti učestvovanja na demokratskim izborima na Zapadu. Članci koji su nazvani "*Glasati ili ne glasati*" i "*Zašto i za koga glasati?*" su posebno u prvi plan istakli nekoliko tačaka, koje mi osjećamo da je neophodno prokomentarisati, kao i neke druge tačke vezane za demokratiju i učestvovanje u izbornom procesu uopšte.

U ovom kratkom obraćanju, mi ćemo pomoći da ponudimo neka razjašnjenja ove teme sa nadom u pobijanje nekih tvrdnji i ispravljanje nekih grešaka autora ovih članaka, kao i komentarisanje nekih uobičajenih grešaka vezanih za ovu temu uopšte.

U pristupu temi učestvovanja ljudi na demokratskim izborima moraju biti date određene uvodne tačke. Naša je namjera da budemo veoma kratki u ovim tačkama i da izbjegnemo zadržavanje na njima, a mi ih samo spominjemo za kasniju referencu (upućivanje) u ispitivanju suštine teme ove rasprave, u pogledu dozvoljenosti učestvovanja na demokratskim izborima.

KRATKO OBJAŠNENJE DEMOKRATIJE I NJENOG NERAZDVOJNOG KUFRA I OČIGLEDNOG ŠIRKA

Riječ *demokratija* dolazi od grčke riječi *demos*, što znači "narod" i *cratus*, što znači "vlast". To je sistem u kome narod za sebe propisuje zakone, putem njihovih izabраних zastupnika, u vijeću ili parlamentu, koji je utemeljen u svrhu primjenjivanja zakona i politike koja izražava želju većine ljudi te regije.

'AbdulWehhāb el-Kilālī je rekao:

"Svi demokratski sistemi su zasnovani na jednoj ideologiji, a ona je da je vlast pripisana narodu, kome pripada sav autoritet. Na kraju, demokratija je princip vladanja naroda".⁵

Stoga je to sistem koji se suprotstavlja sāmoj suštini Allāhovog posebnog prāva propisivanja zakona, i kao takav on izlazi iz proste nepokornosti Allāhu u okvir *širka*, težnjom da uzdigne čovječanstvo na nivo Zakonodavca (tj. Allāha).

Uzvišeni Allāh je rekao:

وَاللَّهُ تَحْكُمُ لَا مُعَقَّبَ لِحُكْمِهِ ۗ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

"A Allāh sudi! Niko ne može presudu Njegovu pobiti i On brzo račun svodi."⁶

---

⁵ *"Mewsū'at es - Sijāse"*, 2. tom, 756. str.

⁶ sūra er-Ra'd, 41. ājet

I On je, Uzvišeni, rekao:

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ

"Zar oni da imaju bogove koji im propisuju ono što Allāh nije naredio?" ⁷

...kao i zbog toga što su ljudi ti koji biraju zakone, putem njihovih zastupnika (predstavnika). Ovi zakoni su zasnovani na onome što ljudi žele i oni su u skladu sa strastima većine, a ne sa onim što je Allāh objavio.

Uzvišeni Allāh je rekao:

أَرَأَيْتَ مَنْ أَخَذَ إِلَهَهُهُ هَوْنَهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا ﴿١٦﴾ أَمْ تَحْسَبُ
أَنْ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ ^ج إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ
أَضَلُّ سَبِيلًا

"Kaži ti Meni, hoćeš li ti biti čuvar onome koji je strast svoju za boga svoga uzeo? Misliš li ti da većina njih hoće da čuje ili da nastoji shvatiti? Kao stoka su oni, čak su još dalje s Pravog puta skrenuli." ⁸

Prema tome, uzurpacija ovog prava od strane ljudi postavlja njih kao *tāgūte* (lažna božanstva) pored Allāha i oni propisuju zakone i sūde u stvarima u suprotnosti sa Njegovom Objavom. A iz ovog razloga, Uzvišeni Allāh svaku osobu

---

⁷ sūra eš-Šūra, 21. ājet

⁸ sūra el-Furqān, 43. i 44. ājet

ili sistem koji ne sudi po onome što je Allāh objavio naziva *tāgūt* (lažno božanstvo).

Uzvišeni Allāh je rekao:

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ
يُرِيدُونَ أَنْ يُتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ

"Zar ne vidiš one koji tvrde da vjeruju u ono što se objavljuje tebi i u ono što je objavljeno prije tebe; žele da im se pred *tāgūtom* sudi, a naređeno im je da ne vjeruju u njega?"

9

Šejhul-islām Ibn Tejmije, Allāh mu se smilovao, je rekao:

*"Osoba kojoj se pokorava u nepokornosti Allāhu ili osoba kojoj se pokorava u slijeđenju upute mimo upute istinite vjere; u oba slučaja, ako je ono što ona naređuje ljudima u suprotnosti Allāhovim naređenjima – onda je ona *tāgūt*. Iz ovog razloga mi ljude koji sude po drugome, mimo onoga što je Allāh objavio, nazivamo *tāgūtima*."* 10

A Ibnul-Qajjim, Allāh mu se smilovao, je rekao:

*"Tako se naziv 'tāgūt' odnosi na sve ljude koji sude po drugome, mimo suda Allāha i Njegovog Poslanika. Ovo bi, također, važilo za slučaj da ga ljudi obožavaju mimo Allāha, da ga slijede u nepokornosti Allāhu ili da mu se pokoravaju kada nisu sigurni da li se time pokoravaju Allāhu. Tako su ovi – *tāgūti* dunjaluka i ako pogledaš u njih i vidiš stanje ljudi sa njima, vidjećeš da su većina njih skrenuli od obožavanja Allāha u obožavanje *tāgūta*; sa *sūda* Allāha i Njego-*

---

9 *sūra en-Nisā'* 60. ājet

10 *"Medžmū'ul fetāwā"*, 28. tom, 200. str.

vog Poslanika ka sūdu tāgūta, i od pokoravanja Njemu i Njegovom Poslaniku u pokoravanje tāgūtima¹¹.¹¹

Muhammed el-Emīn eš-Šenqītī, Allāh mu se smilovao, je rekao:

"A iz ovih božanskih tekstova koje smo spomenuli postaje potpuno jasno da što se tiče onih koji slijede izmišljene zakone koje je šejtān propisao na jeziku njegovih štićenika i koji se suprotstavljaju onome što je Allāh, Moćni i Uzvišeni, propisao na riječima njegovih poslanikā, 'alejhimus-selām – onda niko ne sumnja u njihov kufr i njihov širk, osim onoga kome je Allāh oduzeo njegov vid i zaslijepio ga."¹¹ ¹²

I zbog toga što je svaki *muwehhid* (monoteist, musliman) svjestan da je osnovni cilj demokratije da vlada masama zasnovano na strastima većine, što se suprotstavlja Allāhovoj Objavi – mi ne trebamo trošiti mnogo vremena objašnjavajući kufr ovog sistema uopšteno.¹³

---

¹¹ *"I'lām el-Muweqqi'in"*, 1. tom, 50. str.

¹² *"Adwā'ul-bejān"*, 4. tom 82.-85. str.

¹³ Čak se i autor članka *"Glasati ili ne glasati"* izgleda ipak složio da je u osnovi nedozvoljeno ući u demokratski sistem, kada je na početku rekao:

"Ova konstukcija modernih dana je veoma različita od islamske pozicije, jer zaista prāvo propisivanja zakona pripada jedino našem Stvoritelju, Svemogućem. Stoga, ulaženjem u sistem vladanja koji je zasnovan na drugome mimo šeri'ata i, što je još važnije, koji se često razlikuje, a ponekad čak i suprotstaolja šeri'atu – onda je konsenzus muslimanskih učenjaka da je vladanje njime nedozvoljeno."¹¹

Ako čitalac od samog početka nije dovoljno ubjeđen u ovo, onda preporučujemo da on pročita neki iscrpniji (obuhvatniji) esej ili knjigu koja se bavi islamskim propisom o demokratiji, jer je naš cilj ovdje da posebno prokomentarišemo pitanje učešća u demokratskim izborima, a ne da se udubljujemo u kompleksniju i detaljniju temu – analizu čitavog demokratskog sistema.¹⁴

---

¹⁴ Neki od ovih iscrpnijih (obuhvatnijih) radova o demokratiji uključuju: "*Ed-dīmuqrātijjah dīn*" ("*Demokratija je vjera*") od Ebū Muhammeda el-Maḡdisija, knjiga "*Hukm el-islām fī ed-dīmuqrātijjah we et-ta'ddudijjah el-hizbijjah*" od Ebū Basīr Mustafā Halima et-Tartūsija, i esej 'AbdulQādir ibn 'Abdul'Azīza u njegovom poglavlju "*Namjera*" iz djela "*El-džāmi' fī taleb el-'ilm eš-šerīf*", 1. tom, od 146. str. pa nadalje. A u njima je odgovor na ostale šubhe koje su iznijete, npr. da je demokratija, ustvari, *šūra* i priču o Negusu među mnogim ostalim.

IZBORNI PROCES I NJEGOVO DJELOVANJE NA GLASAČE

Zasigurno je izborni sistem demokratije zavistan od masā koje učestvuju na izborima, da bi bilo jasno koji kandidati treba da ih predstavljaju u vijećima i parlamentima (skupštinama). Izborni proces je također odlučujući u određivanju vladajuće partije, predsjednika ili premijera zemlje.

Zbog činjenice da je demokratski sistem zasnovan na biranju vođa od strane masā da propisuju zakone i sprovedu politiku u njihovo ime – čitav demokratski proces ne bi mogao postojati bez izbora. Kada ne bi imalo učestvovanja masā na izbornom procesu – demokratiju ne bi bilo moguće sprovesti, jer ne bi bilo nikoga da glasa za bilo kojeg kandidata i, prema tome, ne bi bilo izabranih članova parlamenta da u ime ljudi propisuju zakone i učestvuju u vladinoj politici.

'AbdulWehhāb je rekao:

*"To znači da narod - kome vladavina pripada – ne sprovodi vlast, donoseći zakone sām (narod lično). Ne, nego oni to pravo donošenja zakona i odlučivanja povjeravaju poslanicima, koje oni biraju na određeni period i time ih postavljaju da ih predstavljaju u sprovođenju ove vlasti u njihovo ime."*¹⁵

Tako je stvarnost tā da ovi članovi parlamenta, koji postupaju po volji većine i uzimaju njihovo mjesto, propisuju zakone itd., mogu učiniti ovo tek kada ih mase izaberu na pozicije da to čine. Ako mi zaključimo da ovi članovi parlamenta čine širk i kufr propisivanjem zakona mimo Allāha, šta onda

---

¹⁵ *"Mewsū'at es-Sijāse"*, 2. tom, 757. str.

reći o ljudima koji ih biraju za ovaj posao, znajući da će ovaj kandidat biti uključen u formiranje ljudski načinjenih zakona u ime ljudi koji ga biraju?

A 'AbdulQādir ibn 'Abdul'Azīz je rekao:

*"A što se tiče ljudi koji glasaju za njih – oni također čine kufr, zato što njih, prema parlamentarnoj demokratiji, u stvarnosti biraju glasači da bi ovi sproveli vladavinu širka – donošenje zakona mimo Allāha – u njihovo ime. Tako glasači daju poslanicima pravo da sprovedu širk, i postavljaju ih – putem glasanja – kao zakonodavne gospodare pored Allāha. Allāh Uzvišeni kaže: **"On vam neće narediti da meleke i vjerovjesnike bogovima smatrate. Zar da vam naredi da budete nevjernici, nakon što ste postali muslimani?"***¹⁶ *Pa ako osoba koja uzme meleke i poslanike za gospodare postaje kāfir, šta je onda sa osobom koja uzme poslanike za gospodare? Isto tako, ovo je također sadržano u Njegovim riječima: **"Reci: 'O sljedbenici Knjige, dođite da se okupimo oko jedne riječi, i nama i vama zajedničke: da nikome osim Allāhu ne činimo 'ibādet, da nikoga Njemu ne pridružujemo i da jedni druge, pored Allāha, za bogove ne uzimamo!"*** Pa ako oni ne pristanu, vi recite: **"Budite svjedoci da smo mi muslimani!"**¹⁷ *Stoga, uzimanje ljudi za gospodare mimo Allāha je širk i nevjerovanje u Allāha, a to je ono što čine oni koji glasaju za poslanike.*"¹⁸

A ovo djelo spada u opis poznatog pravila *"pomaganje kufra je – kufr"*, zato što onaj koji, sa znanjem, pomaže ili omogućuje ljudima da čine *kufr* ili *širk* – uzima isti propis kao onaj

---

¹⁶ sūra Āli 'Imrān, 80. ājet

¹⁷ sūra Āli 'Imrān, 64. ājet

¹⁸ *"El-džāmi' fī taleb el-'ilm eš-šerīf"*, 1. tom, 151. i 152. str.

koji čini *širk* ili *kufur*. Ovo pravilo je u skladu sa onim što je Uzvišeni Allāh rekao o onima koji ostaju prisutni kada se Njegovi *ājeti* ismijavaju:

وَقَدْ نَزَلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَبُسْتَهَزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّى تَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ إِنَّكُمْ إِذًا مِثْلُهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا

"On vam je već u Knjizi objavio: kad čujete da Allāhove riječi poriču i da im se izruguju, ne sjedite s onima koji to čine dok ne stupe u drugi razgovor, inače – bićete kao i oni. Allāh će, sigurno, zajedno sastaviti u džehennemu licemjere i nevjernike." ¹⁹

A eš-Šewkānī je rekao:

"Njegove riječi: "...bićete kao i oni", drugim riječima: "Ako to učinite i ne usprotivite se, onda ste isti kao oni u kufuru." ²⁰

A šejh Sulejmān bin 'Abdullāh bin Muhammed bin 'AbdulWehhāb, Allāh mu se smilovao, je rekao:

"Značenje ovog *ājeta* je bukvalno. To znači da, ako čovjek čuje da se Allāhovi *ājeti* poriču ili ismijavaju i sjedi među onim neovjericima koji se njima izruguju, a da nije prinuđen na to, i ne spriječi ih (usprotivi im se), i ne napusti ih dok oni ne promjene temu – onda je on *kāfir* poput njih, čak i pored toga što on ne uzima učešće u ovom dje-lu, jer to ukazuje na njegovo zadovoljstvo kufrom. A biti zadovoljan

¹⁹ sūra en-Nisā', 140. ājet

²⁰ 'Fethul-Qadīr', 1. tom. 527. str.

*kufrom je – kufr. Ovim ājetom i drugim poput njega učenjaci su dokazali da je onaj koji je zadovoljan grijehom – poput onoga koji ga čini. I ako on kaže da ga on mrzi u svom srcu, to se od njega ne prihvaća, jer su presude po njihovoj vanjštini, a on je pokazao kufr i stoga će biti kāfir.*²¹

Prema tome, onaj ko samo ostane prisutan dok se čini *kufr* i ne napusti i ne pokuša da spriječi njegovo dešavanje – uzima isti propis kao i onaj ko zapravo čini *kufr*. Pa šta onda reći o onima koji pomažu i omogućavaju *kufr* i širk biranjem kandidata da u njihovo ime stvorenjima propisuju zakone, mimo zakona *šerī'ata*?! A imajte na umu da su ovi njihovi glasovi jedino sredstvo kojim će ovaj pojedinačni član parlamenta biti u stanju da to učini, jer bez izborne podrške od glasača on uopšte ne bi bio u stanju da obavlja ovaj *kufr* i širk!!! Zato su u ovom slučaju glasači oni koji omogućuju i pomažu ovome da čini *kufr* i širk i oni nisu samo oni koji čutljivo sjede dok se ismijavaju Allāhovi propisi.

Kada jednom napravite vezu između uloge glasača za vrijeme izbora i posledičnog kufra koji je počinjen od strane člana parlamenta koji je izabran – više nema prostora za sumnju. A kakva je razlika između onih koji biraju ovog pojedinca kao gospodara mimo Allāha da njima propisuje dozvoljeno i zabranjeno (sa jedne) i onih koji uzimaju Sunce i Mjesec za gospodare mimo Allāha da ih opskrbljuju hranom i opskrbom (sa druge strane)? Allāha nam, njihov propis je isti.

---

²¹ 'Medžmū'atut-tewhīd', 48. str.

Š U B H E

U POGLEDU PROPISA O DEMOKRATIJI U ISLĀMU

POBIJANJE ŠUBHI VEZANIH ZA UČEŠĆE NA DEMOKRATSKIM IZBORIMA

Oni koji dozvoljavaju učešće na demokratskim izborima su na različitim nivoima zablude. Ima onih koji vjeruju da je demokratija neograničeno prihvatljiv sistem vladanja – a ovo su oni ekstremni ²² – a ima i onih koji samo dozvoljavaju ovo učešće zasnovano na određenim pogrešnim tumačenjima i *šubhama* (sumnjama i zabludama), koje ćemo mi prokomentarisati ovdje.

---

²² A cilj ovog eseja nije da se bavi ovom iscrpnijom (obuhvatnijom) temom. Štaviše, onima koji su na ovom nivou zablude mi preporučujemo da se obrate na gorespomenute knjige, koje razmatraju demokratiju kao čitav sistem, a ne samo jedan aspekt izbornog učešća

Prva šubha:

UČEŠĆE POSLANIKA JŪSUFA, 'ALEJHIS-SELĀM, KAO MINISTRA U VLADI KRALJA EGIPTA

Uzvišeni Allāh je rekao:

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْتِنِي بِهِ ۖ أَسْتَخْلِصُهُ لِنَفْسِي ۖ فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا
مَكِينٌ أَمِينٌ ﴿٥٥﴾ قَالَ أَجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلَيْكُمْ ﴿٥٦﴾
وَوَكَّدَ لَكَ مَكَانًا لِيُوسِفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُونَ مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ

"I vladar reče: 'Dovedite mi ga, uzeću ga u svoju svitu'. A pošto porazgovara s njim, reče mu: 'Ti ćeš od danas kod nas utjecajan i pouzdan biti.' 'Postavi me' – reče – 'da vodim briegu o stovarištima u zemlji, ja sam zaista čuvaran i znan.' I tako Mi Jūsufu dadasmo vlast u zemlji, boravio je ondje gdje je htio." ²³

Tako oni koji koriste primjer Jūsufa, '*alejhis-selām*, koriste ovo da pokažu da je on postao utemeljen u vladi kralja i oni na osnovu ovoga zaključuju da, ako je dozvoljeno postati ministar u nemuslimanskoj vladi, onda je sigurno dozvoljeno glasati za najmanje štetnog kandidata koji će postati član parlamenta da postupa u naše ime. ²⁴

---

²³ sūra Jūsuf, 54.-56. ājet

²⁴ Ovo je pokazao autor članka '*Glasati ili ne glasati*' kada je rekao:

"On (tj. Jūsuf) je prihvatio ministarsku poziciju u vladi koja je sudila po zakonu mimo Allāhovog zakona u cilju da postigne veće dobro. Prihvaćeno

Onima koji ovo koriste kao dokaz mora da je promaklo ono što je Jūsuf, 'alejhis-selām, rekao svojoj dvojici drugova u zatvoru, prije nego što je preuzeo ovu poziciju:

إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

"Sud pripada jedino Allāhu, a On je naredio da činite 'ibādet samo Njemu. To je jedino prava vjera, ali većina ljudi ne zna." ²⁵

Pa kako bismo mi mogli reći o Jūsufu, 'alejhis-selām, da bi se on kompromitovao (činio ustupke) i sarađivao u vladi sa onima koji propisuju ljudski donešene zakone, dok je upravo on bio taj koji je druge upozoravao na ovu stvar, govoreći:

إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ

"Sud pripada jedino Allāhu!"

Prvo, oni koji koriste ovaj primjer su u potrebi za dokazom da potkrijepe njihovu tvrdnju da zakon ove vlade nije bio u skladu sa Jūsufovim, 'alejhis-selām, šerī'atom. A ne postoji ništa što ukazuje na to u samom primjeru. Štaviše, prenosi se da je kralj, u čijoj je kraljevini Jūsuf postao ministar, postao musliman.

---

je od ovih učenjaka da u našem šerī'atu ne postoji ništa što se suprotstavlja ovakvom postupku ili ga derogira.¹¹

²⁵ sūra Jūsuf, 40. ājet

Ibn Džerīr et-Taberī bilježi da je Mudžāhid rekao:

"Kralj sa kojim je bio Jūsuf je ušao u islām".²⁶

A el-Begawī je rekao:

"Mudžāhid i drugi su rekli: "Jūsuf 'alejhis-selām, nije prestao da poziva kralja u islām, bivajući blag prema njemu, sve dok on i mnogi od njegovih ljudi nisu ušli u islām."

Također se prenosi da je sām Jūsuf, 'alejhis-selām, bio vladar i da je njegova dužnost kao ministra bila da vlada Egiptom.

Ibn Džerīr et-Taberī je zabilježio da je es-Suddī je rekao:

"Kralj je zadužio Jūsufa nad Egiptom i on je bio osoba od vlasti, i nadgledao je kupovinu i trgovinu i sve slične stvari. O tome govore njegove riječi: "I tako Mi Jūsufu dadasmo vlast u zemlji, boravio je ondje gdje je htio." "

Također, on je zabilježio od Ibn Zejda da je, u vezi Njegovih riječi:

يَتَّبَعُوا مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ

"...boravio je ondje gdje je htio..."

...rekao:

"Dali smo mu vlast nad svime u čemu je bio (tj. u Egiptu), gdje god je htio od toga mjesta. On je u njemu činio šta god je htio. To mu je bilo darovano."

---

²⁶ 'Džāmi' el-bejān 'an te'wīl el-Qur'an', 9. tom, 217. str.

A el-Qurtubī je zabilježio da je ibn 'Abbās o Jūsufu rekao:

"On je sjeo na svoj krevet i kralj mu je prišao. Kralj je ušao u njegov dom sa svojom ženom i data mu je vlast nad Egiptom."

El-Qurtubī je rekao:

"A kada je kralj Jūsufu dao vlast nad Egiptom, on je bio darežljivo prema ljudima i pozivao ih u islām, sve dok mu oni nisu povjerovali i on je utemeljio pravdu među njima, tako da su ga i ljudi i žene voljeli. A od onoga što je došlo od Wehba, es-Suddija, ibn 'Abbāsa i drugih su kraljeve riječi Jūsufu, kada je vidio njegovu kompletnu mudrost u sprovođenju vlasti i širenju pravde: "Dajem ti vlast, pa čini šta god hoćeš. Mi smo samo tvoji sljedbenici. Ja ne odbijam da budem tvoj podanik i da ti se pokoravam i ja nisam ništa više nego jedan od tvojih podanika (sljedbenika)." ²⁷

Ako je ovo mogućnost – da je kralj prihvatio islām – i navođenje toga kao dokaz postaje upitno, onda će biti neispravno koristiti to, u skladu sa pravilom *"Idhā weredel-ihimāl, batule bihil-istidlāl"* (*"Ako mogućnost raste, korišćenje toga kao dokaz propada"*).

Štaviše, zakonodavstvo onih prije nas je zakonodavstvo za nas – prema većini učenjaka *usūlid-dīna* – samo ako se ne suprotstavlja našem zakonodavstvu. A ako bi osoba htela da pretpostavi, radi argumenta, da Jūsuf nije slijedio svoj sopstveni šeri'at, onda mi kažemo:

"Da je on živ danas – ne bi imao drugog izbora osim da slijedi ono što je objavljeno Muhammedu, sallallāhu 'alejhi we sellem."

---

²⁷ *"El – džāmi' li ahkām el-Qur'an"*, 9. tom, 215. str.

Š U B H E

U POGLEDU PROPISA O DEMOKRATIJI U ISLĀMU

A što se tiče drugih različitih šubhi i opravdanja, većina njih se usredsređuju na (pogrešno) primjenjivanje specifičnih poznatih pravila iz islamskog *fiqqa* (prāva).²⁸

---

²⁸ Pogledaj ''*Šerh el-qawā'id el-fiqhijeh*'' od Ahmed ez-Zerqā'a, 25.-28. pravilo

Druga šubha:

Pravilo: "Bira se manja od dvije štete"

A ovo pravilo koriste oni koji dozvoljavaju učestvovanje na izborima da sugerišu da je u glasanju za kandidata, čija je politika u najmanjoj suprotnosti islāmu – izbor manje od dvije štete. Ili oni kaži da je u potpunom ne-glasanju i (sāmim time) dozvoljavanju da prevagne lošiji kandidat – veća šteta (zlo) nego glasati za drugoga koga oni žele da ga izaberu, zbog nje-gove politike koja je bliže islāmu. Kao što je slučaj sa većinom pravila islāmskog fiqha (prāva), ljudi često navedu ispravno pravilo, a onda ga primjene ili neispravno ili u okolnostima gdje se ono ne bi trebalo primjenjivati.

Greška onih koji koriste ovo pravilo je da ono može biti primjenjeno *jedino* kada je izbor neizbježan. Primjer ovog pravila je kad je neko suočen sa dvije opcije, koje su *potpuno neizbježne*, a od kojih je svaka nedozvoljena. Tako, ako je osoba u situaciji da je prinuđena da izabere između dvije stvari od kojih su obe suštinski nedozvoljene – manja od dvije opcije treba da bude odabrana. Kao što je neko lijepo naveo:

"Kada neko pokušava da primjeni ovaj princip na ovu situaciju, to je slično onome ko pije alkohol po sledećem scenariju: 'Brat pozove brata u svoju kuću. Tamo mu ponudi dvije čaša alkohola, jednu sa 50% alkohola i drugu sa 25% alkohola. Ovaj odabere ovu drugu'."

A što se tiče učešća na ovim demokratskim izborima – ne postoji nikakva prinuda, tako da ne može biti opravdanja za činjenje ovog širka korišćenjem ovog opravdanja *"manje od*

*dvije štete*²⁹. Štaviše, kažemo da je odabiranje da se čini djelo *širka* – šaljući nekoga da sudi po ljudski načinjenom zakonu umjesto po Allāhovom *šerī'atu* – daleko gora šteta (zlo) nego uzdržavanje od glasanja u ovom *tāgūt*ski-orijentisanom sistemu. Stoga bi to, zaista, bilo poput osobe koja bi bira 50% alkohola nad 25% alkohola.

---

²⁹ Čudno, čak i autor članka "*Glasati ili ne glasati*" koristi ovo opravdanje u članku, neposredno nakon prividnog slaganja da ovo pravilo može jedino biti primjenjeno kada je čovjek prisiljen da odabere između brojnih nedozvoljenih djela, kao što je rekao:

"Jedan od najosnovnijih principa na kojim je zasnovana vjera islām, je da, ako su pred čovjekom dvije štete (zla), i ako on nema izbora izuzev da učini jednu od njih - on onda suzbija (otjeruje) veću štetu (harām), čak i ako to znači činjenje manje štete (harāma). Imām ibn Tejmijje, Allāh mi se smilovao, je rekao: 'Šerī'at je objavljen da bi se postigle sve moguće koristi, da se spriječi što je više moguće štete i da se ona umanjí. Cilj šerī'ata je da dovede do najboljeg mogućeg situacije (događaja) od dvije dobre opcije, ako već obje ne mogu biti postignute zajedno, i da suzbije (odstrani) najgoru od dvije štete (zla) ako već obje štete ne mogu biti izbjegnute.' (Medžmū'ul fetāwā, 23. tom. 343. str.)"

A nakon što je autor članka "*Zašto glasati i za koga glasati!*" upotrebio ovo pravilo da dozvoli učešće na demokratskim izborima, on je rekao:

"Jasno je vidljivo da su pojedinci nekada stavljeni u situaciju u kojoj su prisiljeni da donose odluke koje su normalnim okolnostima smatrane neprihvatljivim, ili koje mogu biti daleko od njima sličnih, zbog činjenice da je to za njih najbolja dostupna otvorena opcija."

Treća šubha:

Pravilo: "Korist je veća nego šteta"

A ovo pravilo je slično prethodnom. Oni koji koriste ovo pravilo da bi dozvolili učešće na demokratskim izborima kažu da korist koja proizilazi iz odabira kandidata čija je politika najmanje štetna po muslimane – nadmašuje (preteže) štetu drugih kandidata, čija je politika žešća prema njima.³⁰

Prvo, navodna korist iz odabiranja kandidata putem demokratskih izbora – dok je to širk, kao što je spomenuto – ne dozvoljava podsticanje na činjenje ovog djela.

Ovo stoga što onaj koji učestvuje u ovom djelu u stvarnosti traži korist od Allāha, u isto vrijeme kršeći svetosti Njegovog *tewhīda*.

A čak i ako bismo priznali da postoje stvarne koristi u učestvovanju na demokratskim izborima, ovo i dalje ne čini ovo djelo dozvoljenim.

---

³⁰ A autor članka "*Zašto i za koga glasati?*" je upotrijebio ovu logiku kada je rekao:

"Sāmo glasanje nije obavezno niti preporučljivo prema islamskom zakonu, već je cilj iza toga obezbjediti najveću korist za muslimane ili izbjegavanje zla."

A autor članka "*Glasati ili ne glasati*" je naveo koristi koje on vidi u učestvovanju na demokratskim izborima, a onda rekao:

"Sa time i u zaključku, mišljenje ovog autora je da zbog situacije sa kojom se suočavamo u našem životu danas, muslimani u Velikoj Britaniji se trebaju politički uključiti u različite nastupajuće izborne procese u cilju da postignu različite šeri'atske koristi."

Kao što Uzvišeni Allāh kaže:

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ
وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا

"Pitaju te o vinu i kocki. Reci: 'Oni donose veliku štetu, a i neku korist ljudima, ali je šteta od njih veća od koristi'." ³¹

Allāh je također rekao:

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ
الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

"O vjernici, vino, kocka, kumiri i strjelice za gatanje su odvratne stvari, šejtanovo djelo. Zato se toga klonite, da biste postigli što želite." ³²

U svom *tefsīru* prvog *ājeta*, Ibn Kethīr je rekao:

"Što se tiče koristi od njih (od alkohola), ona je materijalna, uključujući korist za tijelo, varenje hrane, oslobađanje od izmeta, izoštravanje uma, donošenje lijepog raspoloženja i finansijske koristi od njihove prodaje. Također (njihova korist uključuje) zaradu od kockanja, koju čovjek troši na svoju porodicu i na sebe. Ali, ove koristi su pre-vagnute jasnom štetom koju oni prouzrokuju, koja šteti razumu i

---

³¹ sūra el-Beqara, 219. ājet

³² sūra el-Mā'ide, 90. ājet

vjeri. Ovo je razlog zašto je Allāh rekao: "...ali je šteta od njih veća od koristi." ^{11 33}

I slično tome, čak i ako bismo priznali da u učestvovanju na demokratskim izborima može i postojati izvjesna korist, ³⁴ šteta po čovječju vjeru u činjenju ovog djela *širka* – slanjem nekoga da propisuje zakone, pored Allāha – je daleko veća po čovječje vjerovanje i vjeru nego bilo koje moguće koristi. I mi kažemo, sa svom sigurnošću, da je *širk* štetniji (kobniji) po roba nego bilo koje opojno sredstvo ili kockanje, i da su njegove posljedice daleko žešće (pogubnije).

---

³³ ¹¹ *Tefsīr el-Qur'ān el-'Adhīm'*, 1. tom, 345. str.

³⁴ A ovo tek treba dokazati, jer ishod izbora nije poznat, niti je poznat ijedan postupak partije ili člana parlamenta koji osvoji vlast. Ono što je sigurno, međutim, je da osoba mora da se upusti (uplete) u djelo *širka*, kao što je spomenuto

Četvrta šubha:

Pravilo: "Djela se cijene prema nijjetima"

A oni koji primjenju ovo pravilo kažu da, sve dok je čovjekov *nijjet* (namjera) da umanjí *dhulm* nad muslimanima, ili da im obezbijedi (pribavi) nešto olakšanja, ili stvari poput ovih, onda ovo djelo postaje dozvoljeno. I oni kažu da, sve dok čovjek svojim učestvovanjem na demokratskim izborima ne želi da počini nikakvo zlo i sve dok je jedini *nijjet* da done-se dobro – onda ovo dozvoljava djelo i čini ga hvale dostojnim.

I mi kažemo da ova greška ³⁵ u logičkom razmišljanju nije preovlađujuća samo u temi o kojoj mi raspravljamo, već se ona također prožima kroz druge ozbiljne teme. Zato, mi ćemo mu posvetiti malo pažnje ovdje, *inšāAllāh*.

Prva poenta je da grijesi zbog nijjeta onoga koji ih čini ne prestaju biti griješni. Ebū Hāmid el-Gazālī je rekao:

"Grijesi: Oni ne mijenjaju svoju prirodu namjerom. Tako džāhil (neznalica) iz općenitosti riječi Allāhovog Poslanika, *sallallāhu 'alejhi we sellem*: "**Djela su (vrednuju se) prema namjerama**", misli da grijeh može biti pretvoren u dobro djelo dobrim nijjetom, kao što je slučaj sa osobom koja ogovara čovjeka da bi pridobila srce drugog čovjeka, hrani siromaha tuđim novcem, ili gradi školu, džamiju ili vojni kamp nezakonitim novcem, dok je njegova namjera da učini dobro. Sve ovo je džehl (neznanje). Dobar nijjet nema efekta, tj. ne može nikako opravdati činjenje grijeha. Zapravo, njegova namjera

---

³⁵ greška u opravdavanju loših, zabranjenih djela (*harāmā*) dobrim nijjetom (napomena prevodioca na bosanski jezik)

da učini dobro lošim putem – što je suprotno zahtjevima šeri'ata – je sljedeće zlo. Pa, ako je on svjestan ovoga, onda je on tvrdoglav u pogledu šeri'ata. Ali ako on nema znanja o tome, onda je on griješan što je džāhil (neznalica), jer je traženje znanja obaveza svakom muslimanu. Štaviše, kad već dobre stvari mogu biti poznate kao takve jedino šeri'atom, kako zlo onda može biti dobro? Ovo je vrlo čudno. Zapravo, stvari u srcu koje ovo prouzrokuju su skriveni prohtjevi i unutrašnja strast.¹¹

Onda je on nastavio i rekao:

"Ono što se dā razumijeti je da ko god u neznanju namjerava da učini dobro putem grijeha, on neće biti opravdan, osim ako je nov u islāmu i nema vremena u kome bi stekao znanje, a Allāh Uzvišeni je uistinu rekao: **"Pitajte one koji znaju, ako vi ne znate."**^{36 11}

I on (Gazālī) je dalje rekao:

"Zato su njegove, sallallāhu 'alejhi we sellem, riječi: **"Djela se cijene prema namjerama"** ograničene samo na pokornost (dobra djela) i na mubāhe (dozvoljena djela), ali se ne odnose na grijeh. Ovo zato što dobro djelo može biti preokrenuto u grijeh nijjetom. Također, mubāh može biti pretvoren u grijeh (lošim) ili u pokornost (dobrim) nijjetom. Suprotno tome, grijeh nikada ne može biti pretvoren u pokornost (dobrim) nijjetom. Nijjet može jedino imati utjecaja na grijeh kada su drugi loši nijjeti pridodati tome djelu, koji će povećati težinu tog grijeha i njegove kobne posljedice, kao što smo spomenuli u knjizi Pokajanja.^{11 37}

A u svom pobijanju fetwe 'Abdul'Azīza bin Bāza, koji je dozvolio da čovjek postane izaslanik (zastupnik) i dozvolio

---

³⁶ sūra en-Nahl, 43. ājet

³⁷ 'Ihjā' Ulumid-dīn', 4. tom, 388. str.

učešće na demokratskim izborima, zasnovano na pravilu: "*Djela se cijene prema nijjetima*"³⁸ – 'AbdulQādir bin 'Abdul'Azīz je rekao:

*'Rekao sam da je ova fetwa pogrešna, prema onome što smo naveli od el-Gazālīja da grijesi ne postaju dozvoljenim samim nijjetom (namjerom). Osim toga, kufr je najveći od grijehova. Pa, ako je pristupanje parlamentu kufr, to neće postati dozvoljeno dobrim nijjetom. Ovo je zbog činjenice da je parlament sredstvo putem koga je primjenjen demokratski sistem. Stoga, poznavanje propisa o učešću u parlamentu ili biranju članova zavisi od poznavanja stava o demokraciji, stava koji opet zavisi od poznavanja njene stvarnosti.'*³⁹

Stoga, *nijjet* nije faktor u dozvoljavanju grijeha i on ne dozvoljava činjenje djela *kufra* ili *širka*, čak i ako je *nijjet* za ishod toga djela – korist ili olakšanje (oslobođenje) za muslimane. Ako bi ovo bio slučaj, onda bismo dozvolili prodavanje Biblijā i kipova, da bi prihod bio doniran muslimanima u oskudici, a niko ne bi dozvolio ovakvu stvar.

---

³⁸ A ova fetwa je izdata u magazinu '*Liwā el-islām*', br. 11, 1409. godine hidžretske, 7. str.

³⁹ '*El-Džāmi' fī taleb el-'ilm eš-šerīf*', 1. tom, 147. i 148. str.

Peta šubha:

Pravilo: "Naređivanje dobra i odvracanje od zla"

Oni koji koriste ovo pravilo kažu da je glasanje za najmanje štetnog kandidata na demokratskim izborima, ili glasanje za njega na osnovu nekih njegovih dobrih politikā koje su u suprotnosti zloj politici njegovih protivnika – oblik naređivanja dobra i odvracanja od zla.⁴⁰

Naš odgovor na ovo je da je učestvovanje na demokratskim izborima sāmo po sebi – zlo, koje treba biti zabranjeno, jer ono teži (nastoji) da pomiješa strasti čovjeka sa Zakonodavstvom Allāha Uzvišenog. A ako je ovaj koncept jasan u razumu čitaoca, onda će on uvidjeti da je argument da je glasanje za kandidata na demokratskim izborima – koje je *širk* – jednako naređivanju dobra i zabranjivanju zla – koje je obavezno,

---

⁴⁰ Autor članka "*Glasati ili ne glasati*" spomenuo je ovo pravilo ne samo da bi dozvoli učestvovanje na demokratskim izborima, već da bi ga učinio obaveznim, kada je rekao:

"Brojni tekstovi iz Qur'āna i sunneta dokazuju da je naređivanje dobra i odvracanje od zla suštinski dio vjere, i stoga je jedna od najvećih zajedničkih obaveza u islāmu, kao što je Allāh rekao: "Vi ste najbolji narod koji se ikada pojavio; naređujete dobro i odvrćate od zla, i vjerujete u Allāha." (sūra Āli 'Imrān, 110. ājet) Zasnovano na ovome, obavezno je da svaki musliman promijeni zlo u svome životu. Nesumnjivo, ako imamo mogućnost da potencijalno odložimo i poremetimo planove onih koji su u moći, onda nam to postaje obaveza."

upravo protivno i suprotno pravilu, koje je neispravno primjenjeno u sāmom startu.⁴¹

Od poznatih uslova naređivanja dobra i zabranjivanja zla je da ono bora biti izvedeno putem dozvoljenih metodā. Tako, nije dozvoljeno ubiti čovjeka da bismo ga odvratili od krađe, i nije dozvoljeno uzeti novac od muslimana na prevaru,

---

⁴¹ A od najgorih stvari koje su došle u članku "Zašto i za koga glasati?" je bila autorova izjava:

"Neki muslimani bi mogli doći do zaključka da je uzdržavanje od izbornog procesa bolje za islām i muslimane. Ako je ovo ono u što pojedinac vjeruje, onda on ne bi trebao nametati svoje mišljenje drugim muslimanima, odvrćajući ih od glasanja ili insistirajući da napuste glasanje, dokazivanjem da je to djelo kufra. Ovo bi bilo ravno nepravdi i tlačenju (ugnjjetavanju)."

Pa je li ovo isti autor koji je prethodno učinio obaveznim učešće na demokratskim izborima pravilom naređivanja dobra i zabranjivanja zla?! I je li to isti onaj koji sada brani onima od nas koji vide širk ovog djela da odvrćaju muslimane od zapadanja u njega?! Pa čak i ako on ne vidi ovo djelo kao nedozvoljeno, kako on može braniti onim muslimanima koji vide jasan i očigledan širk delegiranja poslanika (zastupnika) da propisuje ljudski načinjene zakone u njihovo ime u parlamentu kufra, tj. naređivanje dobra i zabranjivanje zla?! Zašto njemu priliči da naređuje dobro (kako ga on vidi), dok nama nije dozvoljeno da zabranjujemo zlo (kako ga mi vidimo)?! I kako on naše naređivanje dobra i zabranjivanje zla može nazivati "nepravda i tlačenje (ugnjjetavanje)"?! Zar on nije taj koji je nama "nametnuo svoje mišljenje"?! A nema sumnje da je ovaj pojedinac u ovom slučaju izvrnuo pravilo i da ga je uzeo kako njemu odgovara, da ograniči njegovu primjenu na one stvari, koje on vidi kao obavezne – čak iako je upravo on taj koji je upao u šubhu (pogrešno razumijevanje) u vezi ovog pitanja.

da bismo ga odvratili od plaćanja kamate, i nije dozvoljeno kidnapovati čovjekovu porodicu da bismo ih sačuvali od njegovog zlostavljanja. Ovo nije nepoznato onome sa najosnovnijim razumijevanjem naređivanja dobra i zabranjivanja zla.

Sljedeći uslov je da ishod (rezultat) tog naređivanja dobra i zabranjivanja zla ne smije rezultirati još većim zlom. *Šejhul-islām Ibn Tejmije, Allāh mu se smilovao*, je rekao:

*"A ako oni koji naređuju (dobro) i zabranjuju (zlo) znaju da će ishod njihovog postupka imati nerazdvojivu mješavinu dobra i zla, onda im nije dozvoljeno da tako učine, dok oni ne procijene njegov rezultat (ishod). Ako će dobro biti preovlađujuće, onda bi oni trebali nastaviti sa time. Ako će zlo biti preovladavajuće, onda im je zabranjeno da to čine, čak i ako to zahtijeva gubljenje manjeg dobra. U ovom slučaju, naređivanje dobra koje bi rezultiralo mnogo većim zlom bi, ustvari, bilo naređivanje zla i unapređenje nepokornosti Allāhu i Njegovom Poslaniku."*⁴²

A Ibnul-Qajjim, *Allāh mu se smilovao*, je rekao:

*"Zato, ako će nečije djelo naređivanja dobra i zabranjivanja zla voditi do onoga što je gore i mrže Allāhu i Njegovom Poslaniku, onda nije dozvoljeno zabraniti ga, iako ga Allāh mrzi (tj. to zlo) i mrzi onoga koji to čini."*⁴³

Tako su pokušaji da se zlo zabrani, od strane onih koji pozivaju učešću na demokratskim izborima, plaćeni cijenom širka i nepokornosti. Pa razmotri vagu (mjerilo).

Uzvišeni Allāh je rekao:

---

⁴² *"El-emru bil-ma'rūfi wen-nehju 'anil-munker"*, 21. str.

⁴³ *"I'lām el-muweqqi'in"*, 3. tom, 4. str.

وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ

"A *fitna* je gora nego ubijanje." ⁴⁴

I Uzvišeni Allāh je rekao:

وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ

"A *fitna* je veća (teža) nego ubijanje." ⁴⁵

A ovdje riječ *fitna* znači *širk* i *kufr*, kao što je došlo u knjigama *tefsīra*.

Šejhul-islām Ibn Tejmije, *Allāh mu se smilovao*, je rekao:

"Drugim riječima, ubijanje; čak i ako postoji zlo i šteta u njemu, onda u fitni nevjernika postoji zlo i šteta, koja je čak veća od te štete."

⁴⁶

A 'Alī el-Hudajr je u svome poglavlju "Pozivanje u *šehādet* 'Lā ilāhe illAllāh' " spomenuo da je šejh Sulejmān bin Sahmān o ovim *ājetima* rekao:

" 'Fitna' je *kufr*. Tako, ako bi se svi *beduini* i stanovnici gradova (tj. svi ljudi) borili dok ne izginu, to bi bilo manje štetno nego da oni postave *tāgūta* u zemlji, koji će suditi po onome što se suprotstavlja *šerī'atu islāma*." ⁴⁷

---

⁴⁴ sūra el-Beqara, 191. ājet

⁴⁵ sūra el-Baqare, 217. ājet

⁴⁶ "Medžmū'ul-fetāwā", 28. tom, 355. str.

⁴⁷ Vidi "El-džem"u wet-tedžrīd fī šerhi kitāb et-tewhīd", 121. str.

Zato, nema sumnje: počiniti djelo *širka* sa *nijjetom* umanjivanja štete (zla) po druge muslimane (čak i kada ova šteta dostiže stepen smrti i ubijanja)... Onda je širk veće zlo i ne može biti učinjeno kao dio naređivanja dobra i odvrćanja od zla, jer zlo tog djela preteže (nadmašuje) zlo štete po muslimane.⁴⁸

---

⁴⁸ A ovo ima vezu sa sljedeća dva pravila, pa zato obrati pažnju na to kako su ona povezana

Šesta šubha:

Pravilo: "Nužda dozvoljava zabranjeno"

Oni koji koriste ovo pravilo kažu da su muslimani u situaciji *darūre* (nužde), u kojoj činjenje nedozvoljenih djela – kao što je učestvovanje na demokratskim izborima – postaje dozvoljeno.⁴⁹

Što se tiče korištenja ovog pravila, onda čitalac mora znati da da ono nije apsolutno. Ne, već postoje izuzeci i uslovljavanja ovog pravila, koje ga čine neprimjenljivim na učešće na demokratskim izborima.

Prvo, postoje stvari koje se ne mogu smatrati nuždom. Zato, čovjek mora biti oprezan da ne primjeni olakšicu ovog pravila na nešto što se čak ne može ni kvalifikovati kao nužda. A poznato je da su nužde od pet osnovnih kategorija: čovjekova vjera, čovjekov život, čovjekov um/razum (tj. duševno stanje), čovjekov rod (porijeklo)/čast i čovjekov novac.⁵⁰

---

⁴⁹ A iz gorespomenutog navoda autora članka "*Glasati ili ne glasati*" izgleda da on priznaje da ovo u osnovi nije dozvoljeno; međutim, izgleda da je on to smatrao nuždom, među ostalim stvarima, pa to dozvolio, kada je rekao:

"*Neko može upitati: 'A šta ako se šerī'at ne primjenjuje, šta ćemo onda činiti? Imamo li ikakvu drugu opciju, pored onoga što je pred nama?' "*

A autor članka "*Zašto i za koga glasati?*" izgleda da se složio, kada je rekao:

"*...muslimani moraju nastojati da ostvare neophodna sredstva koja im omogućuju da postignu ovaj cilj.*"

⁵⁰ Vidi "*Fethul-bārī*", 1. tom, 179. str.

Tako čovjeku nije dozvoljeno da počini blud ili da oženi nekoga koga mu je zabranjeno oženiti (tj. *mahrem*) usljed seksualne strasti, i da onda svoj grijeh opravdava gornjim pravilom. Prema tome, vidimo da samo neke stvari potpadaju pod nuždu i da ne mogu sve stvari biti dozvoljene primjenom ovog pravila.

Drugo, kada dođe do *kufra* i *širka*, nema opravdanja učiniti ga zbog *darūre* (nužde). Ovo je stoga što je činjenje kufra ili *širka* narušavanje jedne od kategorija sāme *darūre*; čovjekove vjere, kao što je spomenuto. Štaviše, to je kršenje najveće *darūre* od svih – čovjekove vjere. Pa kako čovjek može nastojati da opravdava očuvanje jedne nužde na štetu (račun) druge? Ne, već je jedino vrijeme kada je to dozvoljeno – onda kada je čovjek pod *ikrāhom* (prisilom).⁵¹

I kako da gledamo u neke primjere gdje je dozvoljeno učiniti grijeh, zasnovano na legitimnoj (zakonskoj) nuždi, a onda da koristimo to poređenje da dozvolimo činjenje djela *kufra* ili *širka*?

Šejhul-islām Ibn Tejmije, *Allāh mu se smilovao*, je rekao:

"Zaista, stvari koje su zabranjene; od njih ima onih od kojih zasigurno šeri'at ništa ne dozvoljava, bilo to zbog nužde ili ne, kao što su širk, el-fawāhiš (razvratne stvari), govor o Allāhu bez znanja i bespravno tlačjenje (dhulm). Ovo su četiri stvari spomenute u riječima Uzvišenog Allāha: "Reci: 'Gospodar moj zabranjuje razvrat, i javni i potajni, i grijehe, i neopravdano nasilje, i da Allāhu činite ravnim one za koje On nikakav dokaz objavio

---

⁵¹ A mi ćemo prokomentarisati ovo u okviru sljedećeg pravila, inšāAllāh

nije, i da o Allāhu govorite ono što ne znate'." ⁵² *Tako su ove stvari su bile zabranjene u svim šeri'atima (vjerozakonima). Pored toga, Allāh je poslao sve poslanike da ih zabrane i On nije dozvolio ništa od njih, ni u kojoj situaciji. Zbog ovoga je ovaj ājet objavljen u ovoj mekkanskoj sūri (tj. na sāmom početku Objave)."* ⁵³

'Alī el-Hudajr navodi da je šejh Hamed bin 'Atiq rekao: **"On vam jedino zabranjuje: strv i krv i svinjsko meso, i ono što je zaklano u nečije drugo ime, a ne u Allāhovo. A onome ko bude primoran, ali ne iz želje, tek toliko da glad utoli, njemu grijeh nije."** ⁵⁴ *Tako je uslovljeno, dok nužda postoji, da onaj koji to jede – čini to bez dobrovoljne nepokornosti i prijestu-pa (grijeha). A razlika između ta dva stanja (tj. između prisile i nuž-de) nije sakrivena (tj. poznata je i jasna)."*

I on (Ibn 'Atiq) je rekao:

"Pa ima li u dozvoli strovine za onoga koji je u nuždi – ičega što ukazuje na dozvoljenost dobrovoljnog riddeta (otpadništva)?! I da li je ovo poređenje ikako poput poređenja sa time da čovjek oženi svoju sestru ili kćerku, zasnovano na dozvoljenosti slobodnome da oženi robinju, kada se boji bluda i nemogućnosti (da oženi slobodnu ženu)? Tako je ova šubha i zabluda teža (gora) od poređenja onih koji su rekli: 'Trgovina je isto što i kamata' " ⁵⁵ ⁵⁶

I 'Alī el-Hudajr je nastavio:

---

⁵² sūra el-E'rāf, 33. ājet

⁵³ *"Medžmū'ul-fetāwā"*, 14. tom, 470. i 471. str.

⁵⁴ sūra el-Beqara, 173. ājet

⁵⁵ sūra el-Beqara, 275. ājet

⁵⁶ *"Hidājet et-tariq"*, 151. str.

"I mi kažemo: Postoji li u dozvoljenosti strvine za onoga koji je u nuždi – išta da ukaže na dozvoljenost dobrovoljnog ulaska u vijeća širka, udružujući se sa sekularistima i tāgūtski-orijentisanim vladama, upotrebom argumenta 'korist za da'wu' ?!"⁵⁷

---

⁵⁷ *"El-džem'u wet-tedžrīd fī šerhi kitāb et-tewhūd"*, 121. str.

Sedma šubha:

Pravilo: "Kufr je opravdan zbog prisile"

Kada je jednom ustanovljeno da *kufr* i *širk* nisu dozvoljeni zbog *nužde*, kako je spomenuto u prethodnom pravilu, sljedeći korak je potvrditi (validnim učiniti) učešće na demokratskim izborima upotrebom ovog pravila. A oni koji koriste ovo pravilo pokušavaju da prikažu da je situacija toliko kobna da je to stvar *ikrāha* (prisile).⁵⁸

A mi kažemo da, ako je čovjek istinski prisiljen da učestvuje na demokratskim izborima – onda bi ga ovo pravilo opravdalo i on ne bi imao krivice (odgovornosti) zbog činjenja toga.

Međutim, definicija i uslovi *ikrāha* (prisile) ne postoje u situaciji koju razmatramo. Prvo, definicija *ikrāha* zahtjeva da je čovjek bukvalno natjeran da učini nešto, a ne da on to dobrovoljno učini.

'Alā' ed-Dīn el-Buhārī je *ikrāh* (prisilu) definisao kao:

*"Držanje drugog čovjeka na stvari, koju je ona odbila da uradi, kroz njegov strah da je onaj koji to (tj. prisilu) čini – u stanju da to (tj. svoju prijetnju) sprovede. Tako drugi postaje uplašen i njegovo zadovoljstvo je uklonjeno, zbog primjenjivanja (ove prisile)."*⁵⁹

---

⁵⁸ A autor članka "Zašto i za koga glasati?" izgleda da koristi ovu terminologiju kada kaže:

"Jasno je vidljivo da su pojedinci nekada smješteni u situaciju u kojoj su prisiljeni da donose odluke koje normalno mogu izgledati neprihvatljive..."

⁵⁹ "Kešf el-esrār", 4. tom, 482.

A dr. Muhammed ibn 'Abdullāh el-Wuhajbī je rekao:

*"To je vrsta koja se dešava nad sāmim prisiljenim i pojedinac zbog toga nema više mogućnosti ili izbora."*⁶⁰

Prema tome, oni koji koristi ovo pravilo da dozvoli učešće na demokratskim izborima ne mogu tvrditi da je ovo *ikrāh* (prisila). A sāma činjenica da se ljudi pozivaju da ovo djelo dobrovoljno učine – najjasniji je dokaz da oni nisu prisiljeni da ga počine.

Što se tiče uslova *ikrāha* (prisile), Ibn Hadžer je rekao:

*"A uslova prisile ima četiri. Prvi je da je onaj koji je čini u stanju da primjeni ono čime prijeti, dok je onaj kome se prijeti u nemogućnosti da odbije tu prijetnju, makar i bjekstvom. Drugi je da on ima jaku pretpostavku da će, ako on odbije (da se složi), ova prijetnja biti primijenjena nad njim. Treća je da je ono čime mu se prijeti – neposredno (trenutno). Tako da, ako mu se kaže: 'Ako ti ovo ne uradiš, sutra ću te tući', on se ne smatra prisiljenim. Izuzetak od toga je ako je on spomenuo količinu vremena koja je veoma blizu ili ako on ne odustaje. Četvrto je da od strane onoga kome se naređuje (koji je prisiljen) nije pokazano ništa što bi ukazalo na njegovu dobrovoljno slaganje."*⁶¹

Stoga, ovo je ispravno pravilo i ako je čovjek istinski prisiljen da učestvuje na demokratskim izborima, ovo bi ga opravdalo od *kufra* i *širka* koji je počinio time. Međutim, jasno je da ono što se u ovom slučaju naziva prisilom ne odgovara defini-

---

⁶⁰ *"Nawāqid el-īmān el-i'tiqādiyye we dawābit et-tekfir 'indeselefi"*, 2. tom, 7. str.

⁶¹ *"Fethul-bāri"*, 12. tom, 311. str.

ciji *ikrāha* (prisile), niti dostiže kriterijum za uslove *ikrāha* da bi bilo validno.

ZAKLJUČAK:

U zaključku, ovo je ono što smo mi bili u stanju da doprinesemo u odgovoru na ovu minulu debatu, koja je bila nedavno izbila i naša namjera je bila da se pozabavimo posebnim (specifičnim) pitanjem učešća na demokratskim izborima i pobijanjem nekih od tvrdnji onih koji pozivaju tome.

A ako je ono što je prezentovano – ispravno, onda je to od Allāha, a sve greške ili mahane su od nas sāmih ili od *šejtāna*, od koga tražimo zaštitu kod Allāha.

I neka je *selām* i Allāhov blagoslov na našeg poslanika Muhammeda, na njegovu porodicu i njegove *ashābe* do Sudnjeg Dana.

20. rebī'ul-āhir 1425.

utorak, 8. juni 2004. godine

**DOSADAŠNJA IZDANJA
"KELIMETUL-HAQQ":**

- **Dokazi za obaveznost pokrivanja lica** (*Ebū Ahmed*)
- **Dokazi da je *isbāl harām*** (*Ebū Ahmed*)
- **Kritika demokratije i ilustracija njene stvarnosti**
(*'AbdulQādir bin 'Abdul' Azīz*)
- **Bolest *irdžā'a*** (*grupa autora*)
- **Šta čini "*Lā ilāhe illAllāh*", a šta ga poništava?**
(*Hamid 'Alī Khān*)
- **Kome se to priviđaju *tekfīrovci* u Sandžaku i Bosni?**
(*'Proglas o tekfīru'* i odgovori na njega) (*Kelimetul-Haqq*)
- **Zalutale sekte *sūfijā* i *ši'ijā*** (*Kelimetul-Haqq*)
- **Isukana sablja na psovača Allāha, vjere i Poslanika**
(*Ebū Muhammed el-Maqdisī*)
- **Šubhe vezane za propis demokratije u islāmu**
(*grupa autora*)
- **'*Aqīda* potpomognute skupine** (*'AbdulMedžīd el-Munī'*)
- ***Tewhīd el-hākimijje*** (*grupa autora*)
- **Allāhova pomoć je, zaista, blizu**
(*Sulejmān bin Nāsir el-'Ulwān*)
- **Demokratija je vjera** (*Ebū Muhammed el-Maqdisī*)

- **Obaveze koje je dužan spoznati svaki muslimān i muslimānka** (*šejhul-islām Muhammed bin 'AbdulWehhāb*)
- **Ovo je ono što vam je vaš Gospodar obećao**
(Reagovanje na incident u Novom Pazaru ispred Arap-džamije)
(*Kelimetul-Haqq*)
- **Podučavanje najvažnijim pitanjima** (*Ahmed el-Hālidi*)
- **Može li se opravdavati neznanjem u djelima velikog širka i jasnog kufra?** (*Ebu Muhammed*)
- **Milletu Ibrāhīm** (*Ebū Muhammed el-Maqdisī*)
- **'Aqīda ehliš-sunneta wel-džemā'ata** (*Metn/tekst sedam velikih djela 'aqīde muslimāna na jednom mjestu, u jednoj knjizi: "Wasitijjska 'aqīda", "Tahāwijeva 'aqīda", "Kitābut-tewhīd", "Tri načela", "Otklanjanje sumnji", "Djela koja izvode iz vjere" i "Šest načela"*)
- **Šerī'atski hidžāb** (*Kelimetul-Haqq*)
- **Istina o Turcima Osmanlijama** (*Ebū Ahmed*)
- **Muslimān ili mušrik** (*Ebū Hamza el-Afgānī*)
- **Dokazi za propis prijateljevanja sa mušricima** (*šejh Sulejmān bin 'Abdullāh bin Muhammed bin 'AbdulWehhāb*)
- **Biografija imāma Ahmeda, rahimehullāh**
- **Uzvišena znamenitost u vrlinama Ibn Tejmijje**
(*imām el-Bezzār*)
- **Osnove sunneta (Usūlus-Sunne)** (*imām Ahmed ibn Hanbel*)
- **Islām – savršeno potpuna vjera**
(*Muhammed el-Emīn eš-Šenqīti*)

- *Iblīsova obmana (Ibnul-Džewzī)*
- **Nije musliman onaj ko ne *tekfīri* zakonodavca (propisivača zakona) mimo Gospodara svjetova**
(Ebū Hamza el-Afgānī)
- *Mes'ele vezane za kufr u tāgūta (Ebū Muhammed)*
- **Laž na vjeru *er-Rahmāna* u Korkutovom prijevodu Qur'āna** *(Ebū Ahmed)*
- **Počinilac širka nikada ne može biti musliman** *(Ebū Hamza)*
- **Vjerovanje *imāma el-Buhārija*** *(imām el-Lālikā'ī)*
- **Dovoljnost u vjerovanju** *(Ibn Qudāme el-Maqdisī)*
- **Ovo je naša vjera** *(šejh 'Abdullāh ibn Muhammed ibn 'AbdulWehhāb)*
- **Poniznost u namāzu** *(hāfidh Ibn Redžeb el-Hanbelī)*
- **Vjerovanje četvorice *imāmā*** *(Muhammed ibn 'Abdur-Rahmān el-Humejjis)*
- **Kufrovi Organizacije Ujedinjenih Nacija i njenih zemalja člаница** *(Ebū Ahmed)*